

[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Civilinės Bylos](#) > [Procesiniai Terminai](#) > Northern Ireland

Procesiniai terminai

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Šiaurės Airija

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Atsiliepimo į ieškinį laikas. Aukštojo teismo procese Šiaurės Airijoje gyvenantis atsakovas turėtų atvykti per 14 dienų nuo šaukimo (nurodymo Nr. 10) įteikimo (įskaitant šaukimo dieną), tačiau jis gali pavėluotai atvykti bet kuriuo metu, kol teismas jo atžvilgiu nepriėmė sprendimo. Norint atvykti po teismo sprendimo priėmimo reikia gauti sutikimą (arba leidimą) (1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 12 nurodymas). Atsakovas atsiliepimą į ieškinį turėtų įteikti per šešias savaites nuo ieškinio pareiškimo pristatymo, per šešias savaites nuo savo atvykimo arba per šešias savaites nuo sutikimo pateikti atsiliepimą į ieškinį gavimo, priklausomai nuo to, kuris terminas sueina vėliausiai (18 nurodymas). Grafystės teismo procese atsakovas per 21 dieną nuo tos dienos, kai jam buvo įteiktas civilinis raštas, turėtų įteikti pranešimą apie ketinimą pateikti atsiliepimą į ieškinį (1981 m. Grafystės teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 12 nurodymas).

Teismo sprendimo įvykdymo laikas. Pagal 1989 m. Potvarkio dėl senaties terminų (Šiaurės Airija) 16 straipsnį, praėjus šešeriems metams nuo tos dienos, kurią teismo sprendimas tampa vykdytinas, teismo sprendimo vykdymo veiksmų imtis nebegalima.

Senaties terminai. Apskritai šešerių metų senaties terminas taikomas, pavyzdžiui:

- ieškiniams dėl savarankiško delikto (1989 m. Potvarkio dėl senaties terminų (Šiaurės Airija) 6 straipsnis);
- byloms dėl neteisėtai pasisavinto turto kartotinio perleidimo ir nuosavybės teisių išnykimo bei neteisėtai pasisavinto turto (1989 m. Potvarkio dėl senaties terminų (Šiaurės Airija) 17 straipsnis).

Kitų rūšių byloms taikomi skirtingi senaties terminai. Pavyzdžiui:

Terminas ieškiniams dėl kūno sužalojimo yra treji metai (1989 m. Potvarkio dėl senaties terminų (Šiaurės Airija) 7 straipsnis).

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 3 nurodyme, taikomame kartu su 1978 m. Išaiškinimo įstatymo 5 straipsniu, ir 1981 m. Grafystės teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 43 nurodyme, taikomame kartu su 1954 m. Išaiškinimo įstatymo (Šiaurės Airija) 39 straipsniu, nagrinėjamas atitinkamai Aukščiausiojo Teismo ir Grafystės teismo taisyklių taikymas ir aiškinimas skaičiuojant laikotarpius.

Be šeštadienio ir sekmadienio, nedarbo dienoms Šiaurės Airijoje priskiriamos šios švenčių dienos:

- Naujųjų metų diena: sausio 1 d.
- Šv. Patriko diena: kovo 17 d.
- Velykų pirmadienis: pirmadienis po Velykų
- Velykų antradienis: antradienis po Velykų
- Gegužės pradžios šventė: pirmasis gegužės mėn. pirmadienis

- Pavasario šventė: paskutinis gegužės mėn. pirmadienis
- Liepos šventės: liepos 12 ir 13 d.
- Vasaros šventė: paskutinis rugpjūčio mėn. pirmadienis
- Kalėdos: gruodžio 25 d.
- Antra Kalėdų diena: gruodžio 26 d.

Kai Kalėdos, antra Kalėdų diena arba Naujųjų metų diena sutampa su savaitgaliu, po jų einanti darbo diena tampa švenčių diena. Pavyzdžiui, jeigu gruodžio 25 ir 26 d. yra šeštadienis ir sekmadienis, atitinkamai po to einantys pirmadienis ir antradienis yra švenčių dienos.

Be to, visi teismai nedarbo papildomą dieną per Kalėdas ir Didįjį penktadienį.

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

1989 m. Potvarkis dėl senaties terminų. Jame numatyti keli terminai procesui pradėti ir išdėstomi kiti laikotarpiai, per kuriuos, pavyzdžiui, turi būti įvykdomas teismo sprendimas ir šalys privalo imtis kitų veiksmų. Daugiau informacijos pateikta atsakyme 1 klausimą.

1985 m. Potvarkis dėl užsienio teisės senaties terminų. Jame numatyta, kad bet kuris įstatymas, susijęs su ieškinių senatimi, byloje, kuriose taikoma užsienio valstybės teisė arba pripažįstami užsienio valstybės teismų nurodymai, taikomas kaip materialinė teisė, o ne kaip procesinė teisė. Visais atvejais, kai turi būti atsižvelgiama į kitos šalies teisę, šis potvarkis taikomas ir arbitražo procesui, ir teismo procesui Šiaurės Airijos teismuose.

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklės (Šiaurės Airija) ir 1981 m. Grafystės teismo taisyklės. Tai yra Šiaurės Airijos civilinių bylų teismų procesinės taisyklės, jose numatyti terminai įvairiems veiksams atlikti.

4 Kai tam tikrą veiksmą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradedamas skaičiuoti terminas?

Terminas atsiliepimui į ieškinį pateikti paprastai pradedamas skaičiuoti nuo ieškinio įteikimo datos – žr. atsakymą į 1 klausimą. Pagal 1989 m. Potvarkį dėl senaties terminų terminas paprastai pradedamas skaičiuoti nuo atitinkamo įvykio dienos, pavyzdžiui, šešerių metų terminas teismo sprendimui įvykdyti pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią teismo sprendimas tampa vykdytinas.

5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžia arba ją pakeisti?

Taip. Jeigu dokumentas įteikiamas paštu arba įdedamas į pašto dėžutę, jis laikomas įteiktu septintą dieną (įskaitant savaitgalį) po tokio įteikimo (1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 10 nurodymo 1 taisyklė), nors, jeigu dokumentas paštu išsiunčiamas sekmadienį, jis tikriausiai būtų laikomas įteiktu pirmadienį, praėjus aštuonioms dienoms nuo išsiuntimo. Panašiai, jeigu civilinį skundą solisitorius įteikia pirmos klasės paštu, jis laikomas įteiktu septintą darbo dieną nuo išsiuntimo (neįskaitant išsiuntimo dienos), tačiau, skirtingai, negu nurodyta Aukštojo teismo taisyklėse, į septynių dienų laikotarpį neįskaičiuojami šeštadienis, sekmadienis ir švenčių dienos (1981 m. Grafystės teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 43 nurodymo 19A taisyklė).

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 3 nurodymo 2 taisyklė taikoma bet kuriam laikotarpiui, nustatytam taisyklėse arba teismo sprendimu, nutartimi arba nurodymu atlikti kokį nors veiksmą. Kai veiksmą reikalaujama atlikti per nurodytą laikotarpį po tam tikros datos arba nuo jos, laikotarpis paprastai pradedamas skaičiuoti iš karto po tos datos. Kai veiksmą reikalaujama atlikti praėjus tam tikram pilnų dienų skaičiui iki nurodytos datos arba po jos, bent jau tiek dienų turi praeiti tarp tos dienos, kurią buvo atliktas veiksmas, ir minėtos dienos.

Taisyklėse nustatytiems terminams taikoma 1981 m. Grafystės teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 43 nurodymo 17 taisyklė. Jeigu veiksmą reikalaujama atlikti per nurodytą laiką arba įvykus tam tikram įvykiui, laikotarpis pradedamas skaičiuoti pasibaigus įvykio dienai, nebent nurodyta, kad ta diena įtraukiama.

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 3 nurodymo 2 taisyklėje numatyta, kad tais atvejais, kai atitinkamas laikotarpis yra septynių dienų arba trumpesnis ir apima šeštadienį, sekmadienį arba švenčių dieną, Kalėdas arba Didįjį penktadienį, ta diena neįtraukiama. 3 nurodymo 3 taisyklėje numatyta, kad, jeigu teismas nenurodo kitaip, skaičiuojant bet kokį taisyklėse arba nutartyje ar nurodyme dėl procesinių dokumentų įteikimo, pateikimo ar taisymo nustatytą laikotarpį neįtraukiamas Ilgųjų atostogų, t. y. vasaros atostogų, laikotarpis. 3 nurodymo 4 taisyklėje numatyta, kad, jeigu taisyklėse arba teismo sprendimu, nutartimi ar nurodymu nustatytas terminas bet kokiam veiksmui Aukščiausiojo Teismo kanceliarijoje atlikti pasibaigia kanceliarijos nedarbo dieną ir todėl tą dieną minėto veiksmo atlikti neįmanoma, laikoma, kad veiksmas atliktas laiku, jeigu jis atliekamas kitą kanceliarijos darbo dieną.

1981 m. Grafystės teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 43 nurodymo 17 taisyklėje numatyta, kad, jeigu taisyklėse reikalaujama, kad veiksmas būtų atliktas per trijų dienų neviršijantį laikotarpį, į laikotarpį neįskaičiuojamas šeštadienis, sekmadienis ar kita kanceliarijos nedarbo diena. Kai nustatytas terminas tam tikram veiksmui atlikti baigiasi šeštadienį, sekmadienį arba kitą kanceliarijos nedarbo dieną, veiksmą galima atlikti kitą kanceliarijos darbo dieną. Pastarąja nuostata taip pat pratęsiami dekretu arba nutartimi nustatyti terminai.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 3 nurodymo 1 taisyklėje numatyta, kad, nedarant poveikio 1978 m. Išaiškinimo įstatymo 5 straipsnio taikymui taisyklėms, žodis „mėnuo“ teismo sprendime, nutartyje, nurodyme arba kitame dokumente reiškia kalendorinį mėnesį, jeigu pagal kontekstą jis nereiškia kitko.

Kai laikotarpis išreiškiamas metais, nors konkrečios taisyklės ir nėra, pagal analogiją teismo sprendime, nutartyje, nurodyme ar kitame dokumente vartojamas žodis „metai“ reiškia kalendorinius metus.

Grafystės teismo procese taikomas 1954 m. Išaiškinimo įstatymo (Šiaurės Airija) 39 straipsnis, kuriame numatyta, kad „metai“ reiškia 12 (kalendorinių) mėnesių, o „mėnuo“ reiškia kalendorinį mėnesį.

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 3 nurodymo 2 taisyklėje numatyta, kad, jeigu veiksmą reikalaujama atlikti per tam tikrą laikotarpį arba per ne trumpesnę už nurodytą laikotarpį iki nurodytos datos, laikotarpis baigiamas skaičiuoti dieną, einančią prieš nurodytą datą.

Pagal 1981 m. Grafystės teismo taisyklės (Šiaurės Airija), taikant 1954 m. Išaiškinimo įstatymo (Šiaurės Airija) 39 straipsnį, laikotarpis, kuris turi baigtis tam tikrą dieną arba skaičiuojamas iki tam tikros dienos, apima tą dieną.

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

1980 m. Teisminių institucijų teismo taisyklių (Šiaurės Airija) 3 nurodymo 2 taisyklėje numatyta, kad tais atvejais, kai atitinkamas laikotarpis yra septynių dienų arba trumpesnis ir apima šeštadienį, sekmadienį arba švenčių dieną, Kalėdas arba Didįjį penktadienį, ta diena neįtraukiama. 3 nurodymo 3 taisyklėje numatyta, kad, jeigu teismas nenurodo kitaip, skaičiuojant bet kokį taisyklėse arba nutartyje ar nurodyme dėl procesinių dokumentų įteikimo, pateikimo ar taisymo nustatytą laikotarpį neįtraukiamas Ilgųjų atostogų, t. y. vasaros atostogų, laikotarpis. 3 nurodymo 4 taisyklėje numatyta, kad, jeigu taisyklėse arba teismo sprendimu, nutartimi ar

nurodymu nustatytas terminas bet kokiam veiksmui Aukščiausiojo Teismo kanceliarijoje atlikti pasibaigia kanceliarijos nedarbo dieną ir todėl tą dieną minėto veiksmo atlikti neįmanoma, laikoma, kad veiksmas atliktas laiku, jeigu jis atliekamas kitą kanceliarijos darbo dieną.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?

-

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Aukštojo teismo sprendimų apskundimo terminas paprastai yra šešios savaitės, o grafystės teismo sprendimų – 21 diena. Terminas, per kurį galima pateikti prašymą teisėjui peržiūrėti institucijos sprendimą, jeigu pagal įstatymą jūs turite teisę tokį prašymą pateikti, yra 21 diena, nebent atitinkamame įstatyme nurodyta kitaip.

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Jeigu ieškovas mano, kad yra išimtinių priežasčių, jis gali prašyti teismo prašymą apsvarstyti nedelsiant ir neįteikiant atsakovui dokumentų, t. y. *ex parte* arba „be pranešimo“. Jeigu teisėjas priima nutartį *ex parte* arba „be pranešimo“, ieškovui duodamas dar vienas nurodymas konkrečiu laiku atvykti į teismą. Atsakovui suteikiama teisė dalyvauti šiame posėdyje, kad teisėjas galėtų išklausti juos abu, o tada nuspręsti, ar priimti kitą nutartį.

Papildomos galimybės pratęsti laikotarpį numatytos 1989 m. Potvarkio dėl senaties terminų IV dalyje. Pavyzdžiui, senaties terminas gali būti pratęsimas, jeigu ieškovas yra neįgalus (1980 m. Senaties terminų įstatymo 48 straipsnis).

Jeigu teismo taisyklėse nenumatyta ir teismas nenurodo kitaip, taisyklėje nurodytą arba asmeniui teismo nustatytą terminą kokiam nors veiksmui atlikti galima pakeisti rašytiniu šalių susitarimu. Be to, teisėjai turi įgaliojimus pakeisti terminus.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksmą, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsimas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Ne. Šalis nepraranda galimybės pasinaudoti tokiu užsienio valstybės teisės aktu.

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Jeigu atsakovas per nurodytą laiką nepateikia atsiliepimo į ieškinį ir nepripažįsta ieškinio, ieškovas gali prašyti priimti sprendimą už akių. Tačiau atsakovas vis tiek turi galimybę apskusti tą sprendimą arba teismas gali jį panaikinti.

Taip pat gali būti taikomos kitos su bylos administravimu susijusios sankcijos. Pavyzdžiui, jeigu šalis įpareigojama iki tam tikro laiko pateikti, tarkime, eksperto išvadą ir jos nepateikia, teismas gali pripažinti tą eksperto išvadą neleistina.

Teismas taip pat gali skirti sankcijas už nepagarbą teismui.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Įpareigojimų neįvykdžiusios šalys gali kreiptis į teismą, kad jis pratęstų terminą. Jeigu dėl termino praleidimo

buvo priimtas sprendimas už akių, šalys gali jį apskųsti arba prašyti jį panaikinti.

■ Paskutinis naujinimas: 04/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.